

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.,
Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

A patentirozott hazafiság korszaka.

Tagadhatatlan, hogy Magyarorszában sokkal nagyobb a politikai láz, sem hogy a tények higgadt megítélésére képesek lebetnének az elmék. A párt-szenvedély elvakít, a frázis büv hatalma elkábit, a személykultusz végletig megy, a gyanúsítás a legezélszerűbb és legbiztosabb eszköznek kínálkozik.

Az a kormány, mely helyreállította a finanziaális egyensúlyt, megkötötte a kereskedelmi szerződést és nagyobb lendületet adott kereskedelmünknek, iparunknak s a vasuti forgalomnak, a hazafiatlanság bélyegét viseli homlokán, míg ellenben tiszta hazafiságot csak azon táborban árulnak, hol az ultramontanizmus, konzervativizmus az enyhe feudalizmus és klerikalizmus fuvalmának észrevétlen megszüntével végre beköszöntött az új aera (mint agitációs eszköz a legalkalmasabb); a patentirozott hazafiság korszaka. A nemzeti géniusz kizárólag mintegy 60—65 főnyi párttörödékek fölött virraszt. Fogja-e majd győzelemre is segíteni?

Ki tudja?! Meglehet; az idők változandók.

Előbb azonban Apponyi grófnak majd be kell bizonyítania, hogy a legujabban

felvett liberális és nemzeti bundát nem az időjárás, azaz hát a nemzet elég világosan nyilatkozó aspirációi kedvéért ölté fel, hogy rövid időn megmelegedvén a bársonyszékben, ismét sutba vesse, hanem azért, mert elvei zűrzavara tizenhét év után meghiggadván, a sok közül az utólsót, a liberálizmust, tartja meg mint egyetlen és megdönthetlent.

Vannak, a kik azt hiszik, hogy Apponyi a jövő. Bár nem vagyunk könnyen hívők és mindig bizalmatlansággal szoktuk a jóslatokat fogadni, e részben készséggel lemondunk minden szkepticizmusról; hiszünk Apponyi jövőjében, de de nem hiszünk, hogy az Apponyi-aera bekövetkeznék addig, míg a nemzet eme kilátásbeli megváltója kézzel foghatólag be nem bizonyítja szavainak őszinteségét, érzelmei állandóságát, elvei szilárdságát.

A nemzetnek, ha valamikor csakugyan Apponyi gróf vezetésére akarja magát bízni, joga van ily előleges biztosítékot kívánni, mert mi türes-tagadás! Apponyi grófnak nem a legelső elve a liberálizmus.

És most, engedjük fantaziánkuk a legtágabb tért. Képzeljük, hogy a maroknyi nemzeti párt csakugyan összerobantja az immenzis többséget és megragadja a kormány rudját. Az első perc

a dicsőség mámorában már is ellenkezésbe fogja hozni a győzedelmes pártot legközelebbi multjával, vagyis politikai perfidiára fogja kényszeríteni. A nemzeti párt sokat köszönhet a függetlenségi pártnak, bár ez Apponyi barátkozásait férfias önérettel és böles előre látással mindig lehetőleg hidegen, sőt visszautasítólag fogadta. Es a függetlenségi párt akarva-akaratlan mégis tolongatta a „nemzeti”-nek szekerét; tolongatta többek közt Aradon is, még pedig erősen es sikerrel. Célhez jutván, mi lesz a hí csatlós jutalma? Mi a hála a tett szolgálatokért? Alighanem a függetlenségi párt vissza fogja kívánni a boldog Tisza-korszakot. Akkor legalább az utca népét lehetett egy kicsit belevonni a törvényalkotás proecessusába, holott feltehető Apponyiról, mint nagyszabású államférfiről, hogy ismeri, mily veszedelem rejlik abban, ha az utca zajongása vegyül a törvényhozás klasszikai szónoklatába. Igaz, hogy Apponyi, a pártvezér ezt a veszedelmet még nem akarta felismerni.

De ne okoskodjunk arról, mi pusztá feltevés! Az Apponyi-aera beköszöntéig még nagyon sok víz folyik le a Dunán. annival inkább, mert a miniszterelnök kijelentése szerint a szabadelvű párt épen nincs bomló-félben. Egy osztatlan egészet

A „Debreczeni Ellenőri” tárczája.

Az apácza.

Átmodozásra hívó csendes, holdfényes méla éjszaka,
Megannyi szemként tündököl fenn az ég sok apró csillaga.

A szél elült, bokor se rezdül, fejét lehajtja a virág,
Félszékül ül a dalos madárka, védőleg hajol rá az ág.

A zárda egy kis szobájában haldoklik egy beteg leány,
Mint a hold bágyadt, halvány fénye, olyan fehér, oly halovány.

Egy kicsiny sugár ott tévedez zárt ajkán, homlokán,
szemén,

Mintha sejténé, mintha tudná, hogy milyen elhagyott szegény.

Ágya mellett kis szalmaszéken egy olvasó, meg egy kereszt,

Fényözönnel a résztvevő hold hol azt hinti meg, hol emezi.

Imára kulcsolt kis kezében megfakult arckép és levél,
Megtörtfényű sötét szemével a képre néz le és beszél:

Te voltál minden boldogságom, te voltál minden örömem,
Te tettél ilyen nyomorulttá, te kínzó féreg szivemeu,
Te emeltél fel a magasba, te taszítál a mélyre le,
Te voltál fényes napvilágom, te lettél napom éjjele.

Olyan édes, szép volt az élet, míg téged meg nem láttalak,
Szemem az élet nagy kertjében még a virágot látta csak,
Legelőszőr számodra nyíltott ifjú szivemben szerelem,
S te durva kézzel tépted össze s nevével fájó könnyemen.

Mint a rét gyenge kis virága, melynek féreg rág gyökerén,

Mind csüggedtebb, mind halványabb, mindhervatagabb lettem én,

Szivemen félve rejtegettem azt a nehéz, fájó sebet,
Gyógyulást az időtől vártam, reméltem, hogy még beheged.

Nap napra jött, az évek, multak és a seb egyre vérezett,
Ha már gyógyult feltépte újra egy-egy gunyos te-kinteted,

Meggyüllöltem ezt a világot, a mely nekem csak kín, terem,

Ugy vágytam le a sir ülőbe, pihenni békén csendesen.

Ekkor jöttem ide közétek, ti megszentelt ódon falak,
Hittem, hogy a buzgó imádság s az áhitat majd nyugtot ad.

Hittem, biztam, csalódtam újra, szivem, nyugalmat nem talál,

Egy gyógyír van csak mély sebemre, egy megváltó csak: a halál.

A zárda nyugalmat nem adhat, nem enyhíti a szív sebet,

Minden kis perzben általélem a mult egész történetét
Jöjj hát halál, te égi béke, zárd álomra fáradt szemem
Hadd pihenjek a föld ülőben, nyugodtan némán, csendesen! . . .

Kiss Mariska.

Korhelyek szerelme.

A gátok aljáról, a lébenyi részről hangzott föl a nóta:

Nézhetsz már, Bató Pál,
Szűtsék ablakára:
Abban, hejh! — nem terem
Se neked' se nekem
Gyöngé majoránna . . .

Borizü, édes hang gyötörte a nótát; a hódaszfejü szárcsák hussolva buktak le tőle a viz alá.

Dávid Jóska meg csak húzta tovább:

Abban, hejh, nem terem
Gyöngé majoránna!

Szép mályva rózsája egészen csufá lett a kalapján: — a piros jegybéli kendő össze volt gy rve, hogy csak a csücske kandikált ki a pruszlik zsebből. Akárha dulakodásból

képező párt pedig, mely az ellenzéki pártok összessége fölött annyi többséggel rendelkezik, nem engedi kiszakítani kezéből a hatalmat és jogot, azt a jogot, mely a parlamentarizmus elvéből kifolyólag őt megilleti, t. i. a nemzet sorsa és boldogulása feletti rendelkezési jogát.

Belföld.

Pótválasztások Az új bányai kerületben melynek mandátumáról gr. Szapáry Gyula miniszterelnök leköszön, magának Szapárinak ajánlatára, Fejér Miklós államtitkár lép föl. Ő vele egyhangú választást remélnek. B á n f i - H u n y a d o n, hol a választási vérengzés ügyében a vizsgálat szakadatlanul folyik, Barcsay Domokos tegnap óriási lelkesedés mellett tartotta programbeszédét. — Bródy a központtól leküldött Papp Elek karczagi képviselővel beutazta kerületét, de annyira sikertelenül, hogy kijelentette visszalépését, s így Barcsay ellenjelölt nélkül áll. A választás 17-én lesz.

A képviselőház szombaton délelőtti tíz órakor tartja első ülését, melynek egyetlen tárgyát a korelnökség előterjesztése fogja képezni arról, hogy ő felsége mikor nyitja meg trónbeszéddel az országgyűlést. A ház második ülését közvetlenül a trónbeszéd meghallgatása után tartja. Ezen ülésen fogják a képviselők megbízó leveleiket bemutatni, a korelnök ezen ülésen jelenti be a választások érvényességére ellen érkezett kérvényeket s ezen ülésen történik végül meg a képviselőknek sorshuzás utján kilencz osztályba való beosztása is.

Köz-eldurulás.

— Egy nagy társadalmi veszélyről. —

Egy mindenestre csodálatos jelenség, amelynek csodálatos voltát fokozza az, hogy amíg a szalon-érintkezésben a legszélsőbb ndvariassági formákig elmegyünk, s készek vagyunk udvarias voltunk hírének föntartásáért saját érzelmeinket és meggyőződésünket megtagadni: addig, ha alkalom kínálkozik rá, a legdurvább keménységgel vágjuk a kiélezett személyes támadásokat felebarátaink arcába, mert azt hisszük, hogy az igazságnak

csak akkor van ereje, ha súlyos buzogány-ütéssel fejeződik ki.

Észrevehető ez különösen a hírlapok stylusában. Ha mellettük van az igazság: akkor azért öltöztetik drasztikus formába, mert azt hiszik, így nyilvánvalóbb és igazságosabb. Ha meg nincs mellettük az igazság: akkor csak ki kell vágni bátran, merészen a saját-külön fölfogást, mert így valószínűleg igazságnak fogja tartani a világ is.

Szóval, így is, úgy is, mindenkép keményen és dörgő hangzatossgal irai: ez a divat.

Nem csalódunk, ha a hírlapi stylus-durvasággal ikergyermekek tartjuk a politikai szónoklati durvaságot, s azt a vad, szinte orrcsavaró természetességet, amelyet a naturalista szépirodalom teremtett meg regényekben és versekben egyaránt.

Ezek összehatása egy ostoba állapotot hozott létre. Az igazság meze a durvaság és gorombaság lett. A szenny pedig a természetesség lényegéül fogadtatott el. A komoly megfontolás helyére a szenvedélyes izgatottság lépett, s a férfias bátorsággal összetévesztődött a vakmerő merészség. A határok összefolytak s az összefolyt határok között diadalmasan kiemelkedett az ugynevezett szóbeli keménység.

Persze, hogy ez a szóbeli keménység sértéseket involvált, s a párbajok számának nagy megszorodására vezetett. Ez aztán még divatosabbá tette úgy, hogy végre a legbecületesebb emberek is csak akként tudják főfogni az igazságot, ha kifejezésében az érdesség mezébe öltözködött.

Nem csoda, ha ily körülmények között az egyre terjedő divat előtt még oly emberek is meghajlanak, akiknek erre semmi szükségük, s akik a közéletnek az élén állanak, így a bolond divatból példájukkal társadalmi hitvallást csinálnak, ami pedig elannyira ragadós dolog, hogy például már a legszárzabb tudományos értekezésben fölmerült kérdéseket is kardélel akarják megfajteni.

Igy legközelebb is két statisztikus egy tudományos kérdést párviadalra kihívással akart elintézni — s csak a higgadtan gondolkozó segédeken múlt, hogy a statisztikai kérdés fölött vér nem folyt.

Két másik tudós a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi bizottságának megbízásából szerkesztett és kiadott, „Magyar Nyelvőr“ című tudományos folyóiratban a székelyek úó és úó diftungsai fölött vitáz-

ván, a tudományos kérdés fejtegetését odáig viszik, hogy az említett folyóirat most megjelent legutóbbi számában az egyik pápaszemes tekintély így vezeti be tudományos értekezését: „Nem követem B-t a személyeskedés ama fertőjébe, melylyel a tudományos vita színvonalát s maga-magát megsérteni nem áttallotta stb.“

Képzeltetni, hogyha az egyik tudós már az értekezés elején a szinte büzlü és dágványszerű fertőbe sülyesztí a másik tudóst: miképen huzolja meg az értekezés végeig. Mindez pedig egy úó meg érte miatt!

Nem csoda, hogy ha már a higgadt tudósok ennyire nem tudják magukat a durvaság divatjának hatása alól függetleníteni: két politikai újság a képviselőválasztások utóizgalmai után úgy ír, amint a „Nemzet“ és különösen az „Egyetértés.“

Es az sem csoda ha a „Nyilt-tér“ rovatokban a legenyhébb kifejezések közé tartozik az „alávaló, pimasz“ és „eketlen gaz“ s más ilyen genréjú kifejezés.

Csak az a csoda, hogy apró cseprő nézeteltérésekért uton utófélen agyba-főbe nem verik egymást az emberek. lévén a közfellegás az, hogy az igazság akkor csak igazán diban igazság, ha annak gorombasággal adunk súlyt: —

Külföld.

Milán lemondása. A szkupstinában tombolt vihar hamar lecsendesedett. A többség egyetértését ugyan nem tudta megingatni, mint a vérmesebb liberálisok remélték, némi pusztulást azonban mégis csak hagyott maga után. Első következménye Katic szkupstinai elnök lemondása. A radikális klub elvben kimondta ugyan, hogy szabad kezét enged tagjainak a Natália-kérdésben, az öreg Kutics azonban ennek daczára már a holnaputáni ülésen be fogja jelenteni lemondását, aztán elmegy falujába, szerb Cinc'nnatusnak. Másik következménye a disszidensek kiüldözése a radikális klubból — Négyen, (valamennyien jelentéktelen emberek) Tojszics vezetése alatt új szekciót fognak alkotni, mely a radikális dezertorok részéről remél erősödést. Ugyancsak a Natália-vitanak tulajdonítható, hogy Milán most már benyújtotta lemondását összes jogairól és szerb állampolgárságáról. — Értésülésünk szerint e lemondást, mely úgy a királyi ház tagjainak a jogaira, mint a király

került volna ki, olyan volt az ábrázata. Olyan volt, olyan, mert hát a bormászi pusztán szomorú szél fújt rá.

Egy pár tűzben égő kőkényszem vonta oda a fiut; a Szüts Magdus két szeme. Mikor a bődögei határban részben aratott a szép leány, akkor csiholt ki annak a szemnek sugárzó fényétől a Dávid Jóska szive.

Becsületes, jó szív volt az, de ingatag mint a nád, könnyen gyuló, mint a szalma. Hanem hát a Szüts Magdusé se lobbant ne hezebben.

Most itt van; kilatriázták a bormásziak, lányt nem kapott, de a talpa alá — laput, Hiába volt hát az a sok szép beszéd; mézes madzaggal se lehet mindig madarat fogni!

Szemére vágta a kalapját; a karima alul nagy busan pislogatott a falu felé s nem a templomot kereste, hanem a — korcsmát.

Előkerült a füzes alá. Majd bizony, hogy az utcán a szemébe nevensenek; nini kikopott az emberségből Dávid Jóska!

Varsák voltak huzva a Rápcza mentén; fehéredtek száradtak a napon. Nagyot ütött rájuk a botjával, pedig ezek ugyancsak nem fordíthattak a során! Bubánat gyötörte mind addig, míg csak a korcsmajtó kilincsére nem tette a kezét. Akkor aztán földerült. A lelkét is menten kicsérélte a karczos, mit a zsidó lerakott elébe. Kiitta az üveget egy szuszra;

hiába nagy utat tett, rászolgált egy kis italra!

Ugy ivott, idogált, Dávid Jóska, míg csak a korcsma szögletéből át nem neszezett hozzá egyszer valaki:

— No, pújás, hány zsákkal tellett?

A Bató Pali hangját vélte hallani az is volt! — A gazda maga ott gunyasztott a sarokban.

Dávid Jóska üzenetet küldött:

— Kerülnél errébb, Pali, szóm volna hozzád.

Összeverődött a két czimeres; a két korhely, kik beitták volna a Krisztus köntösét is.

A zsidó a söntés ajtóból ravaszul hunyorított a szemével, inyjére volt ez a dolog. Mert ha Bató Pali, meg Dávid Jóska össze kerül, tudta, hogy még a ludjai is borban fürödnek.

Valahonnét egy füstösképű cigányt is arredált, kit aztán Dávid Jóska nagy türelemmel oktatott:

Nézhetsz már, Bató Pál
Szütsék ablakára . . .

A cigány nyuzta a hegedüt, Dávid Jóska meg toldta a hangjával:

Abban, hejh, nem terem
Gyöngé majoránna!

A vigasztaló arkangyal: a Bató Pali lépett közbe.

— Sose ríjj, szentem, én utánnam is

csak a kapufélfa kiáltozott Szüts Márton portájáról. Valaki bevágta az utamat a leány előtt is, meg az apja előtt is. Annyiba se vettek, mikor odamentem, mint egy szakajtó kukoriczát. A löczát se porolták le, ahova leültem, a kalapomat is a két markom között hagyták. Hogy én olyan, meg amolyan czé-géres korhely vagyok, hogy minden istenadta nap reggel vet haza a korcsmából, hogy hát én nem tudám megbecsülni a Magdát, mert aki a bort szereti, az félemler — félemlernek pedig sehohsem adnak leányt.

Dávid Jóska izgett-mozgott a helyén; serkedő bajuszát pödörgette s verte öklével az asztalt.

— Hm! mondta aztán — engem is csak azért eresztettek szélnek; semmi más kifogásuk nem volt reám.

A löcslábu zsidó világot gyujtott; sercegett a fagygyertya a tartóban s eregette a füstöt, mint a pipás ember. Künn is sötétedni kezdett. Madarak rajától zsongott a nádas, a légben fönt vadiudak huztak.

A két duhaj még mindig ivott, hosszan nyelték a kortyokat; a cigányt is féllábra állították már.

Bató Palinak egyszer csak eszébe jutott valami s nagyot rikkantott.

— Hej, Jóska, pedig milyen helyre egy leány az a Magdus: — tyhü, milyen leány! A menyhéli jussomat is elverném érte, ha az enyém lehetne. Te Jóska, ha már ide lyukadtunk ki, hát iszen, hogy téged,

által viselt tábornoki rangra vonatkozik, még a hét folyamán fel fogják olvasni a szupstianában. Milán arra is kötelezi magát, hogy soha életében nem lép többé szerb területre és azt kívánja, hogy ezt a nyilatkozatát törvénybe vegyék. — Hogy mi ösztönözte a szeszélyes exkirályt a lépésre, az egyelőre még titok.

Választások Romániában. A második választó testület tegnapi előtti képviselőválasztásainak végleges eredménye még csak ma jutott köz tudomásra. A konzervatívok fényes győzelmét arattak. — Hetven megválasztott képviselő közül 50 a konzervatív párthoz tartozik és 12 az ellenzékihez tartozik. Nyolcz választókerületben pótválasztás szükséges. — Bukarestben a konzervatív képviselőjelöltek választották meg 3200 szavazattal 980 szavazat ellenében — Mindkét választótestület 108 konzervatív és 20 ellenzéki képviselőt választott. — Összesen tizenhét pótválasztás szükséges.

Bécsi diákzavargások. Az egyetemi hallgatók tegnapi gyűlése után az egyetem környékén zajos jelenetek folytak le; míg a diákok egy része a rektort eltette, mások pereat-kiáltásokban törtek ki. Az egyetemi hallgatók végül hajba kaptak, úgy hogy a rendőrség kénytelen volt közbelépni. — A rendőrök két diákot letartóztattak s a rendőrségre vittek, hol nevük bevallása után ideiglenesen szabadon bocsátották őket.

Lovassy László egy beszéde.

A nem rég elhunyt Lovassy Lászlónak, ez oly meghatóan szomorú sorsu hazafinak, halála alkalmából, egy sajátkezűleg leirt beszédét tette közzé egyik közeli rekona, Lovassy Ferencz Nagy-Szalontáról.

A beszédet Lovassy mint az országgyűlési ifjuság vezetője mondotta báró Wesselényi Miklósnak, az akkori szabadelvű párt e kiváló vezérférfiának üdvözlésére 1836-ban midőn az országgyűlési ifjuság sajtó arczképével tisztelte meg a fenkölt lelkű harót.

A beszéd az akkori idők történetének egy adaléka, közlése e szempontból is érdekes bár érdemessé teszi erre szerencsétlen sorsu szerzőjének neve is.

ki mártott be náluk azt tudom, mert az én voltam; — de hogy engem ki tett csuffá előttük, . . .

Dávid Jóska alatt megbillent a lócza, föl is ugrott róla s oda vágta nagy mérgesen nagy nyersen :

— Azt meg én tudom, mert az meg én voltam !

A két duhaj szemtől-szembe állt egymással, éppen úgy, mintha öltre akartak volna menni. A fejük ingott; szemekből kicsapott a harag lángja. A zsidó jónk látta a sőtésajtót bevonni maga után; a cigány pedig az asztal alá kuporodott a szerszámjával együtt. Biztos helyről várta, hogy mikor ront egymásra ez a két fenevad s mikor marcangolják egymást izekre.

Hiába várta ! A dráma egészen más megoldást nyert.

Elsőben is Bató Pali két karja fonódott a Dávid Jóska nyaka köré; azután Dávid Jóska dörgölte a képét Bató Paliéhoz s ittak szépen tovább.

A mondásuk is csak annyi volt, hogy :

— Egymás kezére jártunk pajtás, nem tartozunk egymásnak semmivel.

Hanem azért Szűz Magda ablakából a gyöngye majoránát mégis megkapta — egy harmadik.

TÓTH DEZSO.

A beszéd szövege előtt e sorok állanak mintegy magyarázóul :

„Lovassy László 1836-ik év január 27-én báró Wesselényi Miklóshoz mondott beszéde az országgyűlési ifjuság részéről Wesselényi festett és lithográfizott képeinek átadásakor első évfordulati napján azon nevezetes tettek, midőn Wesselényi a szabadsajtót Erdély Rendeinek ajándékozta.“

A beszéd így hangzik :

„Mélyen tisztelt Báró Ur ! E napou, melyet a Báró ur tevé ily szép emléküvé, remegő örömben adóznak lelkeink hálával és tisztelettel. — Egy éve ma, midőn a világsodott század gyermekét, az erény és szabadság örangyalát, a szabad sajtót, az Erdélyben hontalant, a Báró ur előidézte a sírból melybe azt törvénytelen önkény, s nemtelen erőszak taszták. Legyen e nap örök időkre a báró ur emlékének szentelve s e napon újabb fényben tűnjön föl a szabad sajtó, karöltve teremőjével.

Mi e napon fontoló figyelemmel tekintünk a Báró ur polgár életére. Látjuk miképpen szenvedés és kísértések közepette nagy alhatatossággal harcot vívot a sötétég és korátot nem ismerő hatalom ellen, Ugy tűnt föl e Hon egén, mint egy jövendő szebb reményeinek alkotója : merre járt, merre kelt, üzte a részvétlenség anyagát, őrt állott a törvény s alkotmány mellett s tanácsló szózzattal hány lelket mentett meg a kárhózzattól. Egy kisdéd közvélemény, mely óriássá növekedése reményét keblében hordá, a Báró ur törvény és becsület szentelte lépéseit részvétellel kíséré s a szűkkeblű hatalom fölhívás nélkül tüzte ki az üldözés zászlóját, hogy az örög életre születettet megölhesse. Amde nem tudta, hogy karakter nem borzad vissza palostól, erény kísértetek alatt nemesül, verpadou leghatalmasabb közvélemény, kit mint bántatlant kísére, mint üldözöttet oltalmazó mindenhatósággal fogja védeni. Engedje meg Báró ur, legyünk mi e nem felejtendő pillanatba némi részben képviselői azon közvéleménynek, mely tisztelet, hála és honszeretettől lelkeaitve, a Báró ur személyében az üldözött nagy polgár mellett védőleg emelkedett fel. Mi hisszük, eljő az idő, ei kell az időnek jönnie, midőn az ember a törpe önségen felül emelkedve, meg fogja vetni a hitvány életet ott, hol milliók sorsa áldozatot kér, vért kiált ! Azonban tudjuk, hogy alkotmányos polgár kötelessége békés uton haladás s a Báró urat mint a békés uton haladás nagy mesterét üdvözöljük s kezébe tesszük az esküt az életnél szentebbet, hogy a Báró urat szent pályáján meghajthatlan hiveséggel követni fogjuk; engedje meg, hogy jó és bal szerencsében osztályosai legyünk s életünk egyik nehéz és szép feladata legyen megtanítani s népet, a nyolcz millió nemtelent azon szomorú leczkére, hogy Wesselényi Miklós alkotmány, törvény és becsület utján természeti igazok mellett küzdve, nyolcz millió nyomtatott honosinak szerencsését eszközölni óhajtvá, alacsony üldözés martalékja lön. —

Orizze meg fogadásunk örök emlékeül e képet, — azért adjuk saját képét, mert meg vagyunk győződve, hogy szenvedések közepette saját lelki erejére legbiztosabban támaszkodhatik — s követési mintául a Báró urnak önmagát tüzzük ki.

Mi nem kérünk viszont emléket a Báró urtól. Tettei oly mélyen vették emléket kebleinkbe, hogy a hála tisztelet érzelmeit az idő kebleinkből csak kebleinkkel együtt tepheti ki.

Egyetlen kérelmünk van, minek teljesítése legyen a Báró ur végrendeletének utolsó pontja.

Legyen a Báró urnak sirja is nép szerű, mint élete volt és leend; magasztosan emelkedjen sirja, mint pusztá sir, zászlók és czimerek nélkül, ne rejtsek erős falak, izmos záruk el szemek elől, így a földmives is megsiratja; s mi meghagyjuk gyermekeinknek, hogy unokáinkat a pusztá sirhoz vigyék honszerelmet tanulni.

Az országgyűlési ifjuság részéről készitette és elmondta.

Jan. 27-ikén 1836. Lossay László.

A nagy titok.

— A mi kedves ártézi kutunkról. —

Egy állandó, nyilvános titok beszéltet magáról régóta Debreczenben. Mindenki tudja, hogy létezik, de senki sem látott belőle még semmit.

Naponta száz és száz ember megy el mellette a legnagyobb kíváncsisággal, de egyet sóhajt magában és kielégítetlenül megy odább.

Szép asszonyok, ártatlan kis „bakfisek“ éppen úgy tudnak róla, mint a legblazirtabb fiatal urak, vagy a városnak éppen szokásban lévő legöregebb emberei.

Tegnap is nagy szó volt róla.

— Láttad ? Voltál már bent ?

— Nem lehetett: nem eresztenek be senkit. Nagy protekció kell hozzá !

— Hm. Hm. Gyanus dolgok történhetnek ott

De azért mégis akadnak olyanok, a kik egész bizonyossággal beszélnek róla. Olyan formán mint az adománybe i halászok a tokhalról.

A tok hal ugyanis szép nagy volt és egy korcma ivójában egy üvegszekrény alá volt rejtve, mint nagy ritkaság. Minden nap akadt egy-egy halász, a ki elmesélte, hogy milyen sebesen fogta azt a halat. Mert ő fogta. Egyszer aztán valaki megbotlott a szekrényben, feldöntötte, és a nagy hal — összetört. Gipszből volt

A debreczeni titokról is, mint említők, sokan tudnak nagy bizonyossággal beszélni. Vannak olyanok a kik látták közéről és részleteket is tudnak :

— Láttam. Bent voltam !

— Ab, te szerencsés vagy ! Nos ?

— Már kilencszáz méternyire vannak.

— Lehetetlen !

— Igen. És van már víz ?

— Az még nincs

Tudniillik még nincs víz az ásatás alatt lévő — ártézi kutban

A nagy titokról azonban nem tanácsos a forgalomba kerülő híreket alhinni, mert lehetséges, hogy egy napou csakugyan jár valaki bent az ártézi kut fabódéjában, meglát mirdent és kisül, hogy akik addig híreket tudtak az ártézi kut munkálatairól, úgy tettek mint azok a halászok, a kik esküdöztek hogy ők látták elevenen a tok-halat, pedig — gipszből volt

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és közlő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kincsoó hivatal és az irattár a felelők elvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Színházban előadások naponta péntek kivételével kezdődnek este 7 órakor.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 4 órakor a „Margit“ fürdő nagytérképében.

Febr. 17. Jogásztáncszestély a Bika disztermében.

Febr. 18. Más záros ifjuság bálja a Bika disztermében.

Febr. 20. Kereskedő ifjak önképző együletének 25 éves jubileuma.

Febr. 20. Az ács ifjuság bálja a Margit fürdőben.

Febr. 27. Tiszti-táncszestély a Bika disztermében.

Febr. 28. Czigány bál a „Margit“ fürdő disztermében.

Márczius 1. Batyubál a Bika disztermében.

Márczius 2. Alföldi Károly által rendezendő próbabál a Margit fürdőben.

Márczius 6. Házi tornaverseny, utána bankett és táncszestély a Bika disztermében.

— **Az elemi iskolák csoportosítása.** Debreczen város közönsége — amint tudva van — 10000 frtot szavazott meg a nagy kölesön keretében ev. ref. elemi iskolák építésére. Ezenkívül égetően szükség van r. kath. fiu elemi iskola építésére, miután, a régi harminczados épület többé egyáltalában nem való iskolának. E helyett is a városnak kell a bevett gyakorlat szerint új iskola épületet emeltetni. Utóbbinak terveit és költségvetését már kidolgozta a mérnöki hivatal; de a 34000 frtra számított költségekre még nincs fedezet. A ref. elemi iskoláknál pedig megfordítva áll a helyzet. Pénz van, de a tervek még a kihuzó tollban rejtőznek. Ennek pedig az az oka, mert az iskolák elhelyezésére nézve mindezekig nem jöhetett létre végmegállapodás. Igaz, hogy a város 43/260. 1890. bkgy. sz. határozatában egy a népiskolák építését vezető vegyes küldöttség tervezete alapján szavazta meg a 100000 frtot; úgy de ez a tervezet időközben több oldalról és több tekintetben kifogásoltatott; ennélfogva az iskolák tervezésével megbízott Stáhl Géza mérnök az előbbi tervezettől lényegesen különbözö, úgy a financeirozás, mint a pedagogia szempontjából czélszerűbb javaslatot dolgozott ki az iskolák, tanítói lakásuk elhelyezésére és csoportosítására nézve. Az eredeti tervezet szerint a tantermek száma 40-re egészítendő ki, az egészségügyi tekintetből kifogásolt régi tantermek pedig megnyitandók és 13—16 tanítói lakás állítandó. Egészen újonnan építendő a kisczepléd-utcai kaszárnyatelken 3, a varga-utcai üres telken 1, a csapó külvároson szerzendő telken 1, összesen 5 fiu tanterem; továbbá a varga-utcai üres telken 2, az árok-utczán 1, a péterfián 1 leánytanterem, megfelelő számú tanítói lakásokkal. Ezenkívül szükségesnek mondotta ki amaz első tervezet a nagy- és kismester-utczai, a kiscsapó-utczai és mikó-utczai tantermek átalakítását és a széchenyi-utczai leányiskola helyett új telek vásárlását, arra is iskolaház építését. Ezen itt elősorolt új építkezések telekvásárlással együtt beleszámítanak 94000 frtba. Ugyde a megmaradt 100,000 frtból a kishatvan-utca és késes-utczai két új iskolára (2 tanteremmel és 2 tanítói lakással) már elköltöttek 16000 frtot; így rendelkezésre áll még csak 84000 frt. Stáhl Géza ezt a tervet nem tartja czélszerűnek és a már általunk is ösmerttetett okoknál fogva az elemi iskolák csoportosítását hozza javaslatba, eltekintve a már meglévő, újban épített árok-csapó külvárosi, hatvan-külvárosi és ispotályi csoportoktól, amelyek mellé nem tartják jónak új tantermek építését, mivel ezek a telek már is tulajdonosan beépítve vannak. A mérnöki javaslat szerint építendő volna 18 tanterem; a felső leányiskola két új tantermet nem vévén számításba. — E 18 tanterem következő elhelyezést nyerné:

- I. kiscsapó utczai leányiskola telkén 4,
- II. r. timár-cser utczai üres telken 2,
- III. a késes utczai fiuiskolánál 1,
- IV. a Kádas-Miklós utca között szerzendő telken 3,
- V. a Mester utczai részen szerzendő telken 4,
- VI. a Kisczepléd utczai kaszárnya telkén 4 tanterem. — Ezek közül 13 tanterem leányoknak, 5 fiuknak van tervezve. A költségeket két új telek árával, és a tanítói lakások építésével együtt 86500 frtra lehet tenni.

A terv szerint kilencz régi iskola telek szabadulna fel, amelyek vagy óvodáknak használhatók, vagy részben eladhatók. Ezen kilencz telek minimális értéke 82000 frt. A telek egy részének elárulásából befolyó összeget okosan lehetne arra fordítani, hogy a most 112688 frtot tévő iskola építési alap 140000 frtra kiegészítessék; de ez által fedezetet találna a r. kath. fiu iskola építési költsége is, ha ugyan más módon, például a harminczados épület eladásával nem kíván erről gondoskodni a város. A mérnöki tervezet a még használható péterfián és n. csapó-utczai leányiskolákat egyelőre azonban fenntartandóknak véleményezi, bár ama kilencz telek közé ezek is felvéve vannak. Idővel ezek a kollégiumi elemi iskolák kitelepítésénél lesznek felhasználhatók. A várositanács ezen javaslatot sürgős tárgyalás és véleményezés végett kiadta az elemi iskolák építése ügyét intéző vegyes küldöttségnek.

— **Temetés.** Néhai Ozv. Nádányi Sándorné urnót tegnap d. u. kísérték ki örök nyugvó helyére, a r. kath. temetőbe. — A kismester utczai Nádányi ház tégas udvarát és környékét egészen ellepte a résztvevő közönség, úgy hogy az utczán a közlekedés is fennakadt. A temetési szertartást Jendrassics szatmári apát-plebános végezte nagy segédlettel. — A kitünö egyházi szónok, lendületes, megható szép beszédben méltatta az elhunyt urát nemes jó szívének vallásos buzgóságát, jótékonyágát, melyet annyi sokan áldólag emlegetnek. — E beszéd után hat fogatú gyász kocsira tették a pompás, fehér érc koporsót és megindult az óriási halottas közönség keresztül a kismester Hatvan Piac Czepléd Battyáni Szent-Anna utczákon. Elöl haladt a katona zenekar, mely gyászindulókat játszott; azután a városi dalárda a tungáló papság, a koszoruk halmazát vivő kocsi, a gyászkocsi a koporsóval két oldalán fátylavívőkkel, azután a rokonok, a nagy közönség és a kocsi bosszu sora. — A boldogutató Nádányi család kath. ágának, melyet a kath. vallásra tért Nádányi Sándor alapított, a kápolna közelében lévő családi sírholtjába helyezték örök nyugalomra. — Az elhunyt igen vallásos, áldozatkész asszony volt, a mi már általunk tegnap közölt — hagyományából is kitünik. A kath. temető kápolnáját, míg őt tartotta rendben és gyakorta felidézette; végrendeletében is gondoskodott jó karban tartásáról, 2000 frt. alapítványt tévén e célra. O festette ki a kath. templom belsejét és midőn néhány évvel ezelőtt istentelen kezek kirabolták az oltárt, az ő vallásos buzgósága értékes új kolyhekkel, keresztelőkkel és szentségtartóval pótolta az elrabolt templomi szereket. —

— **Elejtett vaddisznó.** A Halápon már napok óta ijesztgette az embereket egy hegyes sertéjű, aczélos agyaru vadkan. Igen sok embert megkergetett, de még többet felszorított a fára is. Valóságos réme lett a vadhős kan a Halápnak. Ma már azonban ismét ment a Haláp a rőfögő szörnytől, melyet nem egy puskás ember kívánt halálraosztó fegyver csöve elé, mert a dühöngő kant két csendőr. kiket szintén vakmerően megtámadott agyonlőtte. Az elejtett vadat mely nyomhadtott egy pár mázsát, Kuczik Istvánhoz szállították be, ki a vadász társulat pénztára javára mérte el a nagy vad husát.

— **Debreczeni hangversenyzők Székelyhidon.** A székelyhídi kaszinó által e hó 13-án rendezett koncert alkalmából városunk két műkedvelője is szerepelt: dr. Mariska György és Uzonny Géza s mindketten mint nekünk onnan írják precíz és művészi játékukért megérdemelt elismerésben részesültek.

— **Találtak a negyveti bálban egy gránátokkal kirakott karpereczet.** Igazolt tulajdonosa a rendőrségnél veheti át.

— **A mézáros ifjuság bálja** holnap este a Bika szálloda nagytermében fényes sikerü-

nek ígérkezik. A rendezőség mindent elköve-tett, hogy a megjelenő közönség a legkitünőbb mulasson. E tekintetben legtöbbit fáradozott ifj. Gyarmathy István pénztárnok, de a többi rendező is megtette a magáét. — A mulatni jól tudó mézárososság már 25 év óta nem rendezett mulat-ágot s így mos újult és pihent erővel láthat hozzá.

— **Köszömlén.** A jan. 11-diki városi közgyűlés határozatai jan. 12-dikétől 27-ig köszömlére vannak kitéve a kiadóhivatalban ez idő alatt megtekinthetők.

— **Szerencsétlenség** czímen közöltük tegnap, hogy a Várad-utczán a Szikszay kocsija úgy elütött egy asszonyt, hogy az rögtön meghalt. A nőt Rosenbergs Jakabné szül. Wohl Katalinnak hívták s a kocsist pedig Sallár Lászlónak, a kit átadtak a kir. ügyészségnek. Valószínű, hogy szabadon fogják bocsátani, mert a szerencsétlenségről nem tehet, mivel a nekivadult lovakat nem tudta visszatartani.

— **A történelmi társulat** debreczeni hódí-ásairól szóló újdonságunkban a multkor-tévesen írtuk, hogy a társulat elnöke Thaly Kálmán mert Thaly és Pulszky Ferencz a társulat elnökei, az elnök gr. Széchenyi Antal.

— **Honvéd laktanyák építése** A Péterfián építendő honvéd laktanyához szükséges magán területek kisajátítása ügyében a hivatalos eljárást f. hó 25-dikén kezdő meg a város háza nagytermében az e célra alakított bizottság. — A kisajátítási tervezett közszömlére van kitéve a mérnöki hivatalban.

— **A debreczeni orvos gyógyszerész-egylet** f. hó 6-án tartott havi ülésén dr. Kellner Elek tartott felolvasást a difteriáról. Az előadás alapos tanulmány eredménye s foglalkozik a betegség történetével, a járványokkal időbeli sorrendben, majd a betegség okával, végül pedig gyógyításáról. — A nagy figyelmet keltő előadás után oly élénk eszmecsere fejlődött, hogy e hó 13-án folytatni kellett a gyűlést. — A gyűlés tárgya az azon részéről, a mely a nagy közönséget is érdekli még bővebben adunk hírt.

— **Halálozás.** Földese nélnyunt hosszas betegség után Füzessy István odaváló szorgalmas fiatal ev. ref. tanító. Halálát felesége és kis fia gyászolja Nagy részvét mellett tegnap temették.

— **Európa hadiköltsége.** Dering M. N. fiatal angol diplomata, a római követség titkára nemrégiben a Foreign Office-hez egy bizalmas természetű elaborátumot küldött be: „Európa hét nagyhatalmasságának bevételéről és kiadásáról 1882-től 1888-ig.“ Ez a munka élénk világot vet ama vitális érdekekre, a melyek jelenleg Európát foglalkoztatják. — A hét nagyhatalmaság: Nagy-Britannia, Franciaország, Ausztria-Magyarország, Oroszország, Németország, Spanyolország és Olaszország 1882-ben e hét állam népessége összesen 302 millióra ment; ez a népesség 13 milliárd és 788 millió frank adót adott fizetett, vagyis minden ember 45 frankot és 50 szentimest. 1888-ban kezdetén a hét állam összes lakossága 319 millió főre rugott s az általa fizetett adó 15 milliárd 52,527,025 frankra, tehát fejenként 47 frank és 15 centimera. Más szavakkal kifejezve e hat év alatt a hét állam lakossága 56 perzenttel, az általa vislendő adó pedig 9-15 perzenttel növekedett. Ugyanez idő alatt a hét állam együttes államadósága 10-36 perzenttel s az adósságokért fizetendő kamatok 13-30 perzenttel szaporodtak. A hét állam deficitje 1888 vége felé több mint egy fél milliárdra növekedett. E szörnyű növekedést a hadsereg és tengerészetre fordított kiadások idézték elő, a melyek 23 perzenttel emelkedtek. A hét állam együtt véve hat év alatt 24,367,895-050 frankot adózott hadi kiadásokra.

— **Nagyvárad ünnepei.** Nagyvárad városa júniusban kettős jubileumot fog ülni, melyre nézve Schlauch Lőrincz és a káptalan következőleg állapodtak meg: Nagyvárad újjászülésének és visszafoglalásának 200 éves ün-

senkise akadt meg rajta. Erre a két komoly ur vidáman eltávozott.

* **A Gajári-Csávolszky párbaj.** A „Nemzet“ felelős szerkesztője Gajári Odön és Csávolszky Lajos az „Egyetértés“ felelős szerkesztője között, az ismeretes ügyből kifolyólag, tegnap délben ment végbe a párbaj a lovaslak-tanya lovagló helyiségében. Segéd-ek voltak Gajári Odön részéről; Bokross Elek és Tiszta István, orvos dr. Janay Antal egyet. tanár; Csávolszky Lajos részéről: K. Kiss Ferenc és Hentaller Lajos, orvos dr. Farkas László. A fejtételek voltak: egy golyó váltás 25 lépésről, 5-5 lépés avante-szal; csütörtök lövésnek számít, ha azonban mindkét fel-pisztolya csütörtököt mond, új golyóváltás következik. Célzási idő volt 30 másodperc, minden 10 másodpercben jelezve. A vezénylő segéd lehet jelszavára Csávolszky helyből, tehát az avante használása nélkül célozott; ugyanabban a pillanatban eldőrdült Gajári pistolya, mely keresztül ötte Csávolszky mellén a kabátot, a mellényt, a melléaynek egy gombját lepattantotta, az alá nyúló nyakken-dőt egy foiton befekeltte, és Csávolszky mellén a melcsont kiálló részén közvetlenül a gyomor fölött, tényérnyi véraláfutást idézet-elő, amint azt az orvosok aonnal konstata-lták. A felek ezután kibékülés nélkül távoztak a párbaj színhelyéről.

* **Velencei Ch. cágóban.** A chicágói kiállítási alkalmával a Chicago melletti tó partján Velencét újból fölépítik, természetes arányokban utánozzák a lagunákat s az annak parttain emelkedő legpompásabb palotákat. A Dogepalota kétemeletes árkádjával, rengeteg csúcsvíves ablakaival már készen is áll, az egész a legkisebb részletig leghivebb utánazata az eredetinek; a költömbőség köztük csak az, hogy a mi ott kőből van azt itt mind fából állítottak elő. E költömbőséget azonban még a ki tudja is, nem veszi észre, oly mesteri eszközökkel van a csatlódás biztosítva. Hasonló tökéletességgel utánozták a Sz. Márk templom óratornyát, a küön álló Campanilet, melyet a Doge-palotától tudvalevőleg a Szt. Márk térnek csak egy keskeny toroklata választ el, mely a teret a tengerparttal köti össze. Valószínű, hogy a Márktérrel szemben a tulparton álló Della Punta székesegyháznak is elkészítik, ha nem is másolatát, de legalább a látképét, valamint a többi alkotást is, a csatorna két partján. Az utánaznak ez a része kissé Potemkinszerű lesz ugyan mert a palotáknak csak a főhomokzata lesz kifestve egy meredeken fölállított deszkafalra, de az illúzió azért oly tökéletes lesz, hogy mindazok az amerikaiak, kik Európában sohasem járhatnak, el fogják mondani, hogy Velencének egy részét legalább színről-színre látták.

* **Petőfi költeményeinek ismeretlen kézirata,** gyorsírói jegyekben került legutóbb Jókai Mór kezébe. Parányi könyvecske, fekete be kötve s erős-n megkopva a viselésben Jókai a könyvet egy közöhaderegbeli tisztól kapta, kihez egy segesvári diák barátjától került, a ki viszont az atyjától, egy segesvári polgártól örökölte s atyjától határozottan mint Petőfi könyvét hallotta emlegetni. A könyvecskébe Petőfi összes költeményei vannak stenografálva, írja Jókai a „Pesti Hirlap“ tegnapelőtti számában, csak a címek irják rendes betűkkel, s az írás, egy helyen pedig a teljes névalírás Petőfié. Az utolsó lapokon a tartalomjegyzék olvasható. A könyv belső táblájára egy hártyalap van ragasztva s lefejtése után világosan látszik rajta Petőfi neve. Semmi kétség, hogy ezt a miniature-könyvet Petőfi stenografizotta tele, hogy még a tabori életben is magával hordozhassa. Egy költeménynél a végstrófa szintén le van ragasztva hártyalappal s arra új strófa írva; más nem lehetett, ki a verset kiigazította, mint a költő maga. Jókai valószínűnek tartja, hogy ugyanaz a szerkesztő, ki Petőfit a segesvári vesztett osata után megölte, ezt a könyvet elszedte a halottól, de mithogy az írást nem értette, oda ajárdékozta legelső kvártélyosának s így került

a segesvári serfőző birtokába. Jókai figyelmezteti a nemzeti muzeum igazgatóságát ez érdekes ereklyére, hátha még ismeretlen költeményei is vannak közötté Petőfiének?

* **Török lapszerkesztés.** Konstantinápolyi lapszerkesztők és kiadók bátósági utasítást kaptak arra nézve, mit szabad és hogyan lehet kinyomtatni az újságokban. Ime egy pár pont a mulatságos rendeletről. Minden számban első helyen közlendő a jelentés a szultán és családja tagjainak hogylétéről; továbbá hírek a vetések állásáról és az aratásról, de csak ha jók. Nem szabad olyan tárczaczikket közölni, melyre a közoktatási és közérköloségi miniszter előlegesen engedélyt nem adott. Kerülendő a hosszadalmas irodalmi és tudományos fejtegetések, ha túllé-rik egy szám lapfölteléké terét. „Folytatás következik“ egy czikk alá sem írható, mert az kellemetlen várakozást idézhet fel. Sorok-zók vagy pontsorok szintén kerülendőek, mert az olvasó illetlen gondolatokat szurhatna ott közébe a szultánra, vagy más lázongó gondolata támadhatna. Magas rangú személyeket megnevezni nem szabad; ha bármely hely-tartóról vagy tisztviselőről sikkasztás avagy büntény hírei kerülnek forgalomba, ezeket tagadni, vagy elhallgatni kell. A hivatalnokok visszaélései ellen beadott folyamodványokat lenyomatni szigorúan tiltva van. Külföldi megnyilatkozások vagy lázadások hírei szintén nem valók a békés és hű lakosság olvasma-nyául. A hatóság még e tti tá e rendelet lenyomatását is, nehogy elégedetlen emberek ok-talan véleményeket és megjegyzéseket fűzzenek hozzá.

* **Vacarescu Helén** meczáfo tatja a francia és olasz lapoknak azt a híret, hogy ő jegyet váltott a gazdag Cantacuzere herceggel. A kisasszony kijelenti, hogy m. ö. orosz-szakarattól terjesztik róla a hírt, mint annak idején azt, hogy házassági ígéretet csikart ki a román trónörökösötől. Rómában telepedett le családjával s csendes visszavonultságban él. Férjhez nem megy soha.

* **Sorsolás.** A „Jószív“ sorsjegyek kisorsolása tegnap volt. A 10.000 forintos főnyereményt 5585 sor. 9 sz. nyerte meg. 1000-1000 fírt nyertek: 1057 sor. 26 sz. 6019 sor. 24 sz. 500-500 forintot nyertek: 3323 sor. 39 sz. 3702 sor. 75 sz. 4197 sor. 100 sz. 100-100 fírt nyertek: 449 sor. 13 sz. 1071 sor. 51 sz. 3394 sor. 99 sz. 5362 sor. 76 sz. 25-25 fírt nyertek: 130 sor. 79 sz. 329 sor. 67 sz. 429 sor. 37 sz. 431 sor. 5 sz. 966 sor. 8 sz. 1290 sor. 48 sz. 1484 sor. 2 sz. 1660 sor. 39 sz. 1662 sor. 25 sz. 1748 sor. 24 sz. 2431 sor. 28 sz. 2527 sor. 96 sz. 2788 sor. 80 sz. 2803 sor. 83 sz. 2914 sor. 34 sz. 3089 sor. 45 sz. 3778 sor. 62 sz. 4232 sor. 87 sz. 4363 sor. 89 sz. 4437 sor. 94 sz. 4880 sor. 14 sz. 5808 sor. 4 sz. 5989 sor. 79 sz. 6017 sor. 47 sz. 6266 sor. 93 sz. 6353 sor. 47 sz. 6355 sor. 19 sz. 6680 sor. 5 sz. 6891 sor. 38 sz. 7219 sor. 70 sz. Azonkívül még három szá. 2-2 forintot nyert sorsjegyszámot húztak ki.

CSARNOK.

Megölt lélek.

— Elbeszélés. —

Vértesi Gyulától.

(Folytatás)

ne hiszen ez pénzt is hozhat az pedig csak fecsérrel.

De amint ott ült az elnök ur íróasztala mellett, bosszusan dobálva az írásokat ide s oda — egyszerre csak, mintha valami kellemes gondolat elűzte volna a gondokat — mosolyog-ni kezdett.

— Nini hiszen erre nem is gondoltam. Nagyon beteg. A doktor azt mondja, idegláz... Hátha meghal. Talán szegénykére is legjobb lenne. Ugy látom én hogy nem szeret ő élni.

Feláll az asztal mellől, s odamegy az ablakhoz — s kezét leeresztve, egész akaratlanul is olyanféle pózet vesz föl, mintha már a ravatal mellett állana. Fejét lehajtja, a derakát meg görbíti, s arczának igyekszik bánatos, megható kifejezést kölcsönözni.

— Hogy fognak sajnálni! Szegény, elvesztette a szép fiatal feleségét. Csak sajnáljatok!

Kinéz az ide-oda kavargó ólomszínű fellegekire, az utcát beborító csillámzó fehér lepelre — s egykedvűen füttyörészget valami operette dallamot.

A temető kápolnájának tornya is oda lát-szik. Csak a kereszt látszik ki a fehér zuzmá-rás fakoronák közül. — S mig néz, néz arrafelé, egy pillanatra se szorul el a szíve, arra a gondolatra, hogy az a bársonypuha bőrű üde, fiatal asszonyka odakerül a hideg zord temetőbe, a fagyott föld alá — hogy ajkát, azt a forró piros ajkát, melyre annyiszor tapadt kéj-vágyó ajka — férges mászszák összevissza — karcu természetét, melyet reszket-e ült annyis-zor magához, azok örlik össze.

Nem, erre egy perczig sem gondolt. Leg-feljebb arra, hogy minő pompás új életet fog ő majd Pesten kezdeni, ha lerázza magáról ezeket az ezerszer megunt bilincseket, a miket igaz hogy önként vett a nyakába.

De hát miért is vette? Miért, miért? Mikor olyan észvesztően szép volt az a leány. S mikor legkisebb áldozatnak gondolta őt el-venni.

Eszébe jut a házasság első napja. Mikor a vasuti kocsiában először tapadt vágytól égő ajka a szüzi ajkakra, mikor szenvedélyes szavai elő-ször kergették a vért a fehére czra.

A emlékek hatása alatt csak úgy ragyog a szeme, a szenvedélyes vére hevesen kering ereiben. Majd a férfi önérzete tölti el keblét, mikor az első nap diadalára gondol.

Hogy pihegett, hogy remegett ölében a félénk kis leány, összetett kezekkel kérte hogy ne bántsa, eressze el, mert fél, reszket, azután meg dacosan, szilajon lökte el magától — de mintdhiába volt — felesége volt, szeretnie kellett S az a gyermekes félelem, macacosság csak tüzelte a szenvedélyét — karjaiba zárta a dai-czos gyermeket, sikoltozó ajkát ajkaival tapasztotta be és szívta illatos forró lehelletét.

Óh, az ilyen édes perczek emléket sokáig megőrzi a nagyságos elnök ur emlékében. — Igaz, hogy nem első diadala volt de reméli, hogy nem is utolsó.

S a mint jövőjébe tévednek gondolatai, látja magát újra, mint házasulandó deli férfit aki előtt egy-egy imádott lányka meghódítására mindég nyitva áll az utolsó ut: elveszi feleségül.

— No ki az? — kiált rá a belépőre.

— A jegyzőkönyvet hoztam be hitelesíteni.

— Eh, magok is akkor alkalmatlankodnak mikor legtöbb dolga van az embernek. Adja no ide...

A durva szavakra Malmosinak arczába szökik a vér — s a keze ökölbe szorul.

— Hej, csak egyszer leszámolhatna velem, a gorombaságáért is, meg azért a másik dol-gáért is!

— Itt van. Elmehet.

— Haszontalan népség. — Legszebb gondolataimat kergetik el számár irkafirkáikkal — monológizál az elnök ur. S azután rágyújt egy szivarra s végigdölvé a divánon, lapozgatni kezd Boccaccio illusztrált kiadásában.

Most lenne még csak nemullass annak a vakmerőnek, aki eme hivatalos foglalkozásában háborgatni merné.

(Folyt. köv.)

MENETREND

1891. Október 1-től.
Debreczenből indul:

B.-pest—N.-Várad felé (gyv)	reggel 8 ó. 44 p.
" " " " " " " "	délben 12 ó. 52 p.
" " " " " " " "	este 10 ó. 31 p.
Csak N.Várad felé	d. u. 3 ó. 34 p.
Szatmár felé	d. u. 3 ó. 24 p.
" " " " " " " "	este 7 ó. 45 p.
" " " " " " " "	éjjel 3 ó. 09 p.
Kassa felé	reggel 8 ó. 32 p.
" " " " " " " "	d. u. 3 ó. 39 p.
" " " " " " " "	este 7 ó. 40 p.
" " " " " " " "	" " " " " " " "
Nánás felé: (m. á. vasuttól)	reggel 5 ó. 48 p.
" " " " " " " "	d. u. 3 ó. 19 p.
" " " " " " " "	reggel 6 ó. 04 p.
" " " " " " " "	d. u. 3 ó. 38 p.
" " " " " " " "	(m. á. vasuttól) éjjel 4 ó. 26 p.
Füzes-Abony- (" " " " " " " "	d. u. 4 ó. 31 p.
felé (vásártéről)	éjjel 4 ó. 37 p.
" " " " " " " "	d. u. 4 ó. 44 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapest—N.-Várad felől:	éjjel 2 ó. 44 p.
" " " " " " " "	d. u. 3 ó. 09 p.
" " " " (gy. v.)	este 7 ó. 06 p.
Csak N.-Várad felől:	reggel 7 ó. 42 p.
Szatmár felől:	reggel 8 ó. — p.
" " " " " " " "	délben 12 ó. 31 p.
" " " " " " " "	este 10 ó. 16 p.
Kassa felől	reggel 8 ó. 06 p.
" " " " " " " "	délben 12 ó. 36 p.
" " " " " " " "	este 7 ó. 20 p.
" " " " " " " "	(vásártérre) reggel 8 ó. 09 p.
" " " " " " " "	este 5 ó. 56 p.
Nánásról: (m. á. vasúthoz)	reggel 8 ó. 17 p.
" " " " " " " "	este 6 ó. 05 p.
" " " " " " " ") vásártérre reggel 8 ó. 18 p.
" " " " " " " "	d. u. 4 ó. 45 p.
Füze-Abony) " " " " " " " "	d. u. 4 ó. 27 p.
felől) m. á. vasúthoz	reg. 8 ó. 27 p.
" " " " " " " "	d. u. 4 ó. 54 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

reggel	8 ó. 30 p.
este	7 ó. — p.
d. u.	1 ó. 50 p.

A b.-ujvárosi takarékpénztár részvényeinek

1891. évi (VIII. sz.) szelvénye
f. é. márczius hó 1-től kezdve,
egyenként 1 frt 50 krral intézetünk-
nél, vagy a Debreczeni ipar és ke-
reskedelmi banknál beváltatik.
Debreczen, 1892. február 7.
Az igazgatóság.

Új posztóraktár!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy
az egész országban
oly nagy hírnévnek örvendő
BRASSÓI
GYAPJUPOSZTÓKBÓL
a közelgő tavaszi idényre
nagy választéku
raktárt rendeztünk be
szokat a valódi tiszta gyapju minőségben
igen olcsón árusítjuk el.
Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsater.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

151.

Az

„ISTVÁN” gőzhalom társulat
örleményének

ÁRJEGYZÉK

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott
általános magyar malomgyűlésen megállapi-
tott 1887. évi június 1 én életbe lépett
eladási, fizetési és szállítási módokatokra
vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül kész-
pészfizetés mellett.
ZSÁKKAL EGYÜTT.

A. Asztali dara nagyszemű	18.20
B. Szinte „ aprószemű.	17.60
C. Királyliszt	17.60
D. Lángliszt kivonat	17.20
2. 1-ső rendű zsemlyeliszt	17.—
3. Zsemlye liszt	16.60
4. 1-ső rendű kenyér liszt	16.40
5. Közép kenyér liszt	16.20
6. Kenyér liszt	15.80
7. Barna kenyér liszt	14.20
8. Takarmány liszt	9.60
10. Finom korpá zsákkal	5.—
11. " " " " " " " "	zsáknélkül 4.80
12. Durva korpá zsákkal	4.80
" " " " " " " "	zsáknélkül 4.60
Csirke buza " " " " " "	zsáknélkül 4.80

A zsákok sub tartalma teljsulyt tisztasuly
nak véve.

A B. 0-6 számig	85 kilo
7 és 8. szám	70 "
11 12,	50 "

Debreczen, 1891. jan. 27.

**A Debreczeni Ellenőr
könyvkötészetében**

mindenféle diszes és egyszerű

**KÖNYVKÖTŐI
munkák**

gyorsan pontosan és jutányos árban elkészítettnek.

